

คำขอเรื่องเจ้าสุวัตร นางบัวคำ

THE LYRICAL POEM ON CHAO SUWAT AND NANG BUAKHAM

โดย

นางสาวฉัตรบุษยา สวัสดิ์พิงษ์

002682

ศูนย์วิทยทรัพยากร
เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิชาภาษาไทย

พ.ศ. ๒๕๑๓

115383635

คำขอเรื่องเจ้าสุวัตร นางบัวคำ

นางสาวฉัตรบุษพา สวัสดิ์พงษ์

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชาภาษาไทย
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๓

The Lyrical Poem on Chao Suwat and Nang Buakham

Miss Chatyupa Sawaddipong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

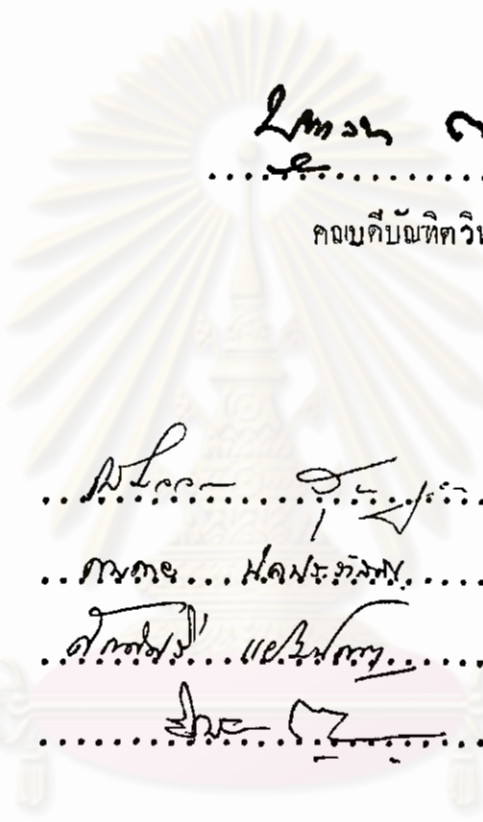
Department of Thai Language

Graduate School

Chulalongkorn University

1974

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาเมติไชนันท์วิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
.....
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
..... กรรมการ
..... กรรมการ
..... กรรมการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมคาย นิลประภัสสร

อาจารย์ที่ปรึกษา นายสิงมะ วรรณสัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	คำขอเรื่องเจ้าสุวัตร นางบัวคำ
ชื่อ	นางสาวฉัตรบุษพา สวัสดิพงษ์
แผนกวิชา	ภาษาไทย
ปีการศึกษา	๒๕๑๖

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นการศึกษาคำขอเรื่องเจ้าสุวัตร นางบัวคำ โดยเน้นหนักไปในด้านวรรณคดีวิจารณ์ ผู้เขียนได้แบ่งวิทยานิพนธ์ออกเป็น ๕ บท ในบทนำ กล่าวถึงความจำเป็นของปัญหา ความมุ่งหมายของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ บทที่สอง กล่าวถึงที่มาและลักษณะคำขอของลานนาไทย บทที่สามกล่าวถึงเรื่องย่อและที่มาของคำขอเรื่องเจ้าสุวัตร นางบัวคำ และผู้เขียนได้เสนอข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับผู้แต่งคำขอเรื่องนี้เอาไว้ด้วย บทที่สี่ ผู้เขียนได้กล่าวถึงการศึกษาคำขอเรื่องเจ้าสุวัตร นางบัวคำ ในเชิงวรรณคดีวิจารณ์ ในคำลักษณะของเรื่อง ลักษณะตัวละคร ความไพเราะ ภาพพจน์ อารมณ์ สะท้อนใจและจินตนาการที่ได้จากเรื่อง ตลอดจนการสอดแทรกสภาพของสังคมลานนาไทยบางประการ ในสมัยนั้น ลงในเนื้อเรื่อง อันแสดงถึงอิทธิพลของสังคมที่มีต่อวรรณกรรมเรื่องนี้ ส่วนบทสุดท้าย เป็นการสรุปผลการวิจัยว่า คำขอเรื่องเจ้าสุวัตร นางบัวคำ เป็นวรรณกรรมชาวบ้านที่มุ่งจะให้ความบันเทิงใจ เป็นสำคัญ ผู้เขียนได้เสนอแนะให้มีการชำระต้นฉบับคำขอเรื่องนี้เพื่อให้เป็นมาตรฐานและเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ศึกษาวรรณกรรมลานนาไทยต่อไป และควรจะมีการศึกษาวรรณกรรมลานนาไทยเรื่องอื่น ๆ ในด้านวรรณคดีวิจารณ์และวรรณคดีเปรียบเทียบด้วย

Thesis Title The Lyrical Poem on Chao Suwat and Nang Buakham

Name Miss Chatyupa Sawaddipong

Department Thai Language

Academic Year 1973

ABSTRACT

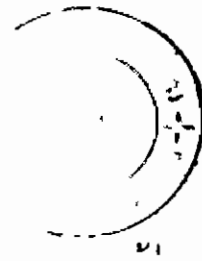
This thesis is a study of "Khao so Chao Suwat and Nang Buakham" (the lyrical poem on Chao Suwat and Nang Buakham), the emphasis being on the critical aspect of study. The writer has divided this thesis into five chapters. The introductory chapter gives the purpose, scope and method of the study. The second chapter refers to the sources and characteristics of "Khao so", Northern Thai poetic form. The third chapter summarizes the story and discusses the source of "Khao so Chao Suwat and Nang Buakham" and the author's identity. The fourth chapter gives a study of "Khao so Chao Suwat and Nang Buakham" in the field of critical literature, concentrating on its characteristics: the characterization, the beauty of poetic diction, imagery, emotion and imaginative qualities including refernces to the conditions of Northern Thai society. The last chapter contains a concluding statement on the most striking features of Khao so Chao Suwat and Nang Buakham as a folk - literature which serves the purpose of recreational art. Finally the writer has proposed the

revision and standardization of the manuscript of this Khao so as a valuable contribution for those who are interested in studying Northern Thai Literature. The writer has also suggested that critical and comparative studies of this work should be widely undertaken.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จเป็นรูปเล่มขึ้นมาได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมคาย นิลประภัสสร อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย และอาจารย์สิงหะ วรรณสัย อาจารย์ที่ปรึกษา ได้ช่วยเหลือให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจนแก้ไขและตรวจวิทยานิพนธ์นี้ อย่างไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก นอกจากนี้ รองศาสตราจารย์ เบญจวรรณ สุทรากุล และ ดร.ศักดิ์ศรี แยมบัณฑิตา ได้กรุณาสละเวลาตรวจแก้วิทยานิพนธ์นี้ด้วย ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง

ผู้เขียนขอขอบพระคุณอาจารย์ มณี พยอมยงค์ แห่งคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และอาจารย์ เอมอร ชิตตะโสภณ แห่งคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ได้ให้คำแนะนำบางประการอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์นี้ อนึ่ง ผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือทั้งด้านกำลังใจและกำลังใจ จากพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์นี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้เขียนขอขอบคุณทุกท่านไว้ในโอกาสนี้ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฐ
บทที่	
๑. บทนำ	๑
๒. ที่มาและลักษณะคาวชอของลานนาไทย	๕
๓. เรื่องย่อและที่มาของคาวชอเรื่องเจ้าสุวัตร นางบัวคำ	๓๐
๓.๑ เรื่องย่อ	๓๐
๓.๒ ที่มาของเรื่อง	๓๓
๓.๓ ขอสันนิษฐานเกี่ยวกับผู้แต่ง	๕๕
๔. การศึกษาคาวชอเรื่องเจ้าสุวัตร นางบัวคำ ในเชิงวรรณคดีวิจารณ์...	๖๓
๔.๑ ลักษณะของเรื่อง	๖๓
๔.๒ ลักษณะตัวละคร	๖๔
๔.๓ ความไพเราะ ภาพจน์ อารมณ์สะท้อนใจและจินตนาการ....	๑๐๖
๔.๓.๑ ความงามของตัวละคร	๑๑๖
๔.๓.๒ บทกวีสรวย	๑๒๔
๔.๓.๓ บทชมธรรมชาติ	๑๓๑
๔.๔ ความเชื่อและไสยศาสตร์	๑๔๐
๔.๔.๑ ความเชื่อ	๑๔๕
๔.๔.๒ ไสยศาสตร์	๑๔๓
๔.๕ ประเพณีลานนาไทย	๒๐๑

บทที่

๔.๕.๑	ประเพณีการขอ.....	๒๐๔
๔.๕.๒	ประเพณีการแต่งกาย.....	๒๐๘
๔.๕.๓	ประเพณีการต้อนรับแขก.....	๒๑๑
๔.๕.๔	ประเพณีใส่ผี เสี่ยงผี และกินแขก.....	๒๑๓
๔.๕.๕	ประเพณีปอย.....	๒๑๙
๔.๕.๖	การละเล่นต่าง ๆ.....	๒๒๒

๔.๖	สุภาวีกสทนต์รี.....	๒๓๒
-----	---------------------	-----

๕.	สรุปและขอเสนอแนะ.....	๒๔๔
----	-----------------------	-----

บรรณานุกรม.....	๒๔๗
-----------------	-----

ภาคผนวก

ก.	ภาพประกอบ.....	๒๕๒
	ตอนเริ่มเรื่องและตอนจบของรอยแก้ว เรื่องเจ้าสุวัตร นางบัวคำ ฉบับ จาร/คัดลอกลงในใบลาน เมื่อ จ.ศ. ๑๒๕๐ (พ.ศ. ๒๔๖๑).....	๒๕๒
	ตอนเริ่มเรื่องคำขอเรื่องเจ้าสุวัตร นางบัวคำ ฉบับคัดลอกลงในสมุดข่อย เมื่อ จ.ศ. ๑๒๗๐ (พ.ศ. ๒๔๕๑).....	๒๕๓
	ตอนจบคำขอเรื่องเจ้าสุวัตร นางบัวคำ ฉบับคัดลอกลงในสมุดข่อย เมื่อ จ.ศ. ๑๒๗๐ (พ.ศ. ๒๔๕๑).....	๒๕๔
ข.	พระยาโลมาวิสัย.....	๒๕๕
ค.	พระยาพรหมโวหาร.....	๒๕๕
ง.	ท้าวสุนทรพจนกิจ.....	๒๖๒

ประวัติการศึกษา.....	๒๖๕
----------------------	-----